

AGYNESS
DEYN

JONATHAN
PRYCE

FIONA
SHAW

GRETA
SCACCHI

LORENZO
ALLCHURCH

DRAGOMÁN GYÖRGY
REGÉNYE ALAPJÁN

A FEHÉR KIRÁLY

„FÉLELMETES, FONTOS,
LÁTNOKI... LENYÜGŐZŐ
BEMUTAKOZÁS”

SCREEN ANARCHY

„TOROKSZORÍTÓ,
IMPOZÁNS ÉS TÚLSÁGOSAN
IS AKTUÁLIS”

WOW 247

„...KISZÁMÍTHATATLAN,
NYUGTALANÍTÓ... ÉRDEKFESZÍTŐ,
BALJÓS ALKOTÁS”

THE GUARDIAN

„...ÜDÍTŐ... FELKAVARÓ...
ÉLES LÁTÓ... HÉTKÖZNAPI EMBEREK
SZEMSZÖGÉBŐL MUTATJA BE
A DIKTATÚRÁT”

SCIFI NOW

OFFY PRESENTS "THE WHITE KING" STARRING LORENZO ALLCHURCH, AGYNESS DEYN, FIONA SHAW, HOSKIN, PATTINSON, GRETA SCACCHI, DUFFY, BARRI ÓLAFSSON AND JONATHAN PRYCE. BASED ON THE BOOK BY GYÖRGY DRAGOMÁN.
ADAPTED BY ALEX HELPRECHT. DIRECTOR OF PHOTOGRAPHY: FRÉNE RICHTER. EXECUTIVE PRODUCERS: RICHARD BUDLECK, EDITOR: OSCAR SHARON LONG. VISUAL EFFECTS SUPERVISOR: MICHAEL WORTMANN.
FILM EDITOR: PETER RE. ADAM. SOUND DESIGN: PHOENIX. MUSIC BY JOHANNA BRADYBOWICZ. PRODUCTION DESIGNER: PHILIP WIMMER. COSTUME DESIGNER: TILIN HOJE. PRODUCTION MANAGER: ALEX HELPRECHT. EXECUTED BY JÖRG TITTEL.

MAGYARORSZÁGON FORGATMAZZA A VERTIGO MEDIA

MÁRCIUS 9-TŐL A MOZIKBAN!

Tizenhat éven
aluliak számára
nem ajánlott

16

/ www.vertigomedia.hu

/ VertigoMediaKft

/ VertigoMediaKft

Farkas György

„Kinek a diktatúrája...”

Interjú Dragomán György íróval

Farkas György: *Annak kapcsán kezdtünk bele ebbe a beszélgetésbe, hogy itthon is bemutatásra került a regényedből (A fehér király) készült film. Korábban már elmondtad, hogy bár a regényedből készült a film, természetesen nem lehet összehasonlítani a könyvet és a filmet, hiszen eleve két különböző médiumról van szó, ráadásul, míg a könyv egy kelet-európai történetet mesél el, egészen konkrétan a romániai diktatúra idejéből, addig a film alkotóit sokkal inkább magának a diktatúrának a természete, működése érdekelte, így más hangsúlyok alapján alakították a történetet. Így alapvetően nem is erről szeretnék kérdezni. Amikor véget ért Romániában a diktatúra, akkor te és a szüleid már itt éltetek Magyarországon. Innen nézve milyennek láttad a forradalmat? Egyáltalán milyen volt eljönni?*

Dragomán György: Az, hogy eljöttünk, az nagyon végleges volt. Akkor egyáltalán nem gondoltuk volna, hogy néhány éven belül ennek vége lesz. Úgy jöttünk el, hogy többet nem fogjuk látni azokat, akik ott maradnak. Nem akartunk eljönni, Apámék sem akarták, de úgy nézett ki, hogy nincs más választás. Nem volt egyszerű maga a folyamat sem, mindent fel kellett ott számolnunk. Volt egy barátom, az megkérdezte, hogy neki adom-e a bicskám, mert nekem már úgy sem lesz rá szükségem, ha elmegyek. Úgy vette mindenki, mintha nem is léteznénk ezáltal többé.

Miután eljöttünk Erdélyből én nagyon sokáig nem mentem vissza. Talán egy osztálykirándulás volt, amin részt vettem és Erdélybe mentünk, de az egyáltalán nem érintett meg. Aztán akkor jártam újra otthon először, amikor már a könyveim jelentek meg és hívtak. Az volt a furcsa, hogy utána kezdett honvágyam lenni.

Amikor kitört a forradalom, a tv-ben néztem, hiszen mindent közvetítettek, de közben lázam volt és arcüreggyulladásom is, és az egészet úgy láttam, mintha egy burában lettem volna, és persze ez az érzés, meg az események így összekapcsolódtak. De a legjobb kifejezés, hogy szürreális volt. Főleg azt látni, hogy az a két ember, aki korábban az egész országot kézben tartotta, most fel sem fogja, hogy mi történik körülöttük. Nem hitték el, hogy ez megtörténhet velük, egészen az utolsó pillanatig. A legjobb kifejezés az egésze talán az, hogy szürreális volt.

A könyvem is azért lett ilyen. Furcsa is lett volna, ha a rendezők megpróbálják ezt visszaadni, nem is sikerült volna nekik. Persze a könyv mindig más, mint a film, meg mindig jobb is, mint a film. Érdekes, ha megnézzük az egyes irodalmi műveket, amiket előszeretettel adaptálnak filmre, az írók életművének nem a legjobb darabjaiból lesznek jó filmek, inkább a közepes írásaikból. A jó regényekből nem lesznek jó filmek, mert mindenképpen kevesebb lesz a film, mint a könyv és ezáltal azt érezzük, hogy nem tudja visszaadni azt az élményt. Nem mintha ez lenne a dolga. De ahhoz, hogy a könyvből film legyen, ahhoz nagyon át kell alakítani. Vagy pedig egy olyan eredményt kapunk, mint a Harry Potter, vagy a Tolkien regények feldolgozása, ahol az egész nyúlik, mint a rétestészta, mert próbálnak minél inkább megfelelni a könyvnek.

F. Gy.: *Ha már adaptációk mi a véleményed Akira Kurosawa adaptációiról. Az amerikai kritikusok például kifejezetten elhibázottnak tartják a Félkegyelmű adaptációját, szerinted?*

D. Gy.: Kurosawa adaptációi azért működnek, mert mindent átalakít a saját, japán valóságára. A *Félkegyelmű*nél is a belső folyamatokra figyel, jól használja a japán hagyományokat, és van egy koncepciója, hogy honnan hová szeretne eljutni. De például ő is a *Félkegyelmű*t választja és nem a *Bűn és bűnhődést*.

F. Gy.: *Korábban írtál filmkritikákat is, honnan ered a filmek szeretete nálad?*

D. Gy.: Romániában a 80-as években kezdtek megjelenni a videókazetták. Ismerősökön keresztül jártak kézről-kézre, gyakran mindenféle címke, vagy megjelölés nélküli kazetták voltak ezek, tehát még azt sem lehetett tudni, hogy milyen filmek vannak rajtuk. Egy-egy kazettán 3-4 film is volt egymás után mindenféle rendezővel nélkül. Így 2-3 lövöldözős vagy verekedős tucat filmet követően akár egy Kubrick is következhetett. Akinek a filmjei azóta is a kedvenceim közé tartoznak. Ezek a filmnézések családi, baráti körben történtek, ahol én voltam a filmek narrátora, közvetítője. Azt hiszem, hogy ezek a filmes „előadások” teremtették meg a történetmesélési vágyam alapját. Szerintem ebben gyökerezik, hogy író lettem.

F. Gy.: *A könyved megfilmesítésénél nem merült fel, hogy te írd meg a forgatókönyvet?*

D. Gy.: Ez egyáltalán nem működött volna, hiszen én akkor tartottam ennél a történetnél, amikor megírtam a könyvet. Most, amikor végül megfilmesítették, egészen máson dolgozom már, túl vagyok ezeken a történeteken, ide lehetetlenség lett volna visszamenni és nem is érdekelt igazán.

F. Gy.: *Az adaptálás során volt olyan, amibe azért beleszóltál, vagy tőled teljesen függetlenül zajlott az egész?*

D. Gy.: Egyrészt igyekeztem nem beleavatkozni a folyamatba, hiszen ez az ő filmjük, de attól függetlenül, hogy a saját koncepciójukat igyekeztek megvalósítani a filmmel, persze a regényt is tiszteletben tartották, amennyire ez a kettő együtt tudott létezni. Nekem egyetlen kikötésem volt, hogy a főszereplő fiú nevének hagyják meg a Dzsátát, ahogy a könyvben is szerepelt.

F. Gy.: *Honnan jött ez a név, és miért volt ez neked ennyire fontos?*

D. Gy.: Gyerekként a barátaimmal minden délután indiánosat, harcolósat játszottunk, de nagyon komolyan. Az én választott nevem a Fekete Nyíl volt. Ez románul úgy hangzik, hogy *Săgeată Neagră*, de ez az idők folyamán lerövidült egyszerűen az első szó második felére, vagyis Dzsátá-ra. Ez a könyv, az én történetem. Persze a film ettől már eltávolodik, hiszen egy disztópikus dikta-tórikus rendszert mutat be, de ezt szerettem volna megtartani.

F. Gy.: *Ahogy olvastam az írásaidat az volt az érzésem, hogy a hangvételben, stílusban sok közös van Bodor Ádám műveivel. Egyetértesz ezzel?*

D. Gy.: Hogy milyenek az írásaim, azt majd kielemezik az irodalomtudósok, nem tudom egyébként, hogy mennyire van ez így, az biztos, hogy végül is a gyökereink ugyanonnan erednek, így elképzelhető ez is. Az én írásaim sajátossága és talán mondhatom különlegessége az a nagyon erős vizualitás, amivel látom ezeket a történeteket, szereplőket, eseményeket, és tudom papírra vetni.

F. Gy.: *Az hogyan alakult, hogy végül is elsőfilmes házaspár vihette filmre a könyvedet?*

D. Gy.: Ez egy elég bonyolult dolog. Amikor a könyvem angolnyelvű változata megjelent, szükségem volt egy ügynökre, aki ott intézte a könyvvel kapcsolatos ügyeket. Így ettől kezdve az, hogy mikor és ki filmesíti meg a könyvemet, elsősorban nem tőlem függött. Az első érdeklődők kapcsán még felvillanyozódva vettem bele magamat a tervezgetésbe, de miután láttam, hogy azért ez nem olyan egyszerű, hogy itt egy könyv filmesítsük meg. Már jobban eltávolodtam ezektől a megkeresésektől. Természetesen mindegyiket örömmel vettem, hogy vannak, akiket annyira megfogott a történetem, hogy szeretnének filmet belőle, de eddig nem volt olyan a körülmények együttállása, hogy ez tényleg meg is valósult volna. Valami mindig hiányzott.

F. Gy.: *Kik kerestek meg azzal, hogy adaptálnák a könyvedet?*

D. Gy.: Nem lenne tisztességes a meg nem valósult próbálkozásokról nyilatkoznom és nem is beszélhetek róla, de külföldi és magyar rendezők is voltak azok között akik ilyen jellegű megkereséssel fordultak hozzám, vagy az ügynökömhez.

F. Gy.: *Már beszéltünk arról, hogy ez a film más koncepciót valósít meg, mint a könyved, mégis meg kell, hogy említsem, hogy nekem nagyon hiányzott az a fajta - talán nevezhetjük - mágikus realizmusnak, aminek a csúcspontja, és részben a könyvnek is, az Alku c. fejezetben ami Dzsátá és Csákány között lejátszódik. Egyébként Csákány figurája is leegyszerűsödött a filmben. Mi erről a véleményed?*

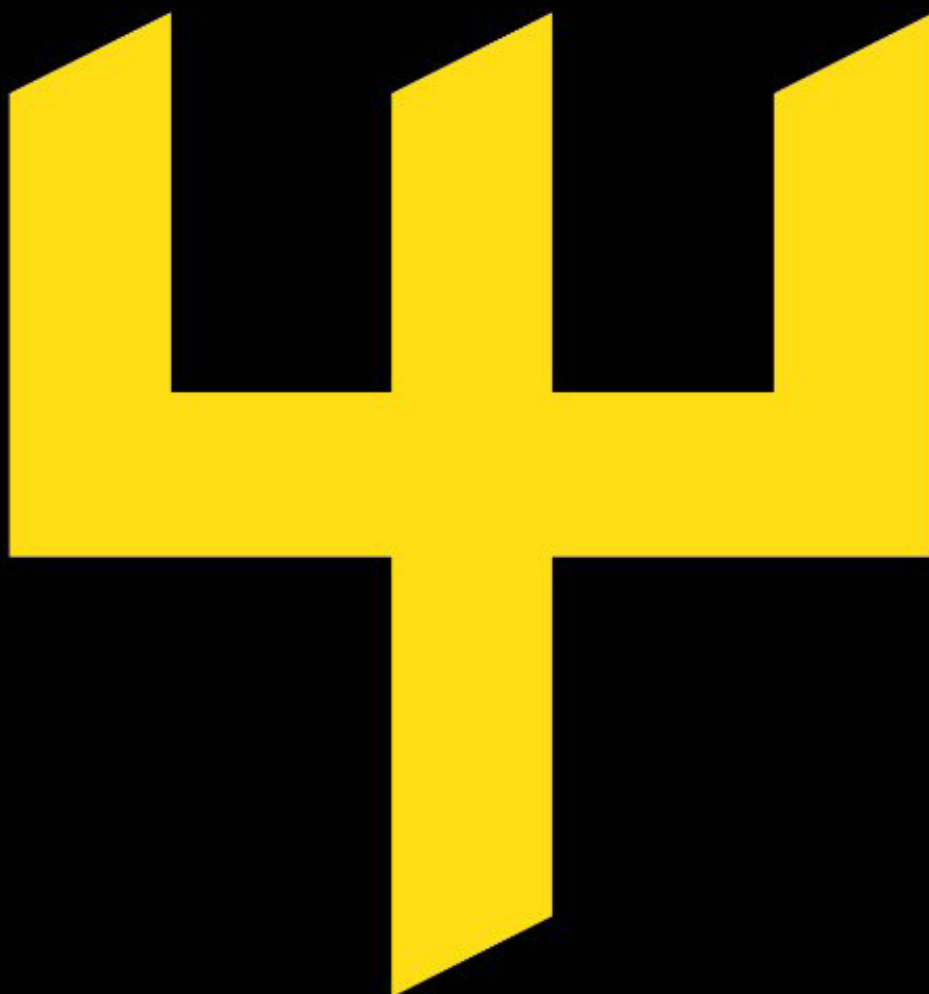
D. Gy.: Sok minden nem került be a filmbe, illetve más lett, mint a könyvben, de ezt már megbeszéltük. A rendezők számára egy másik koncepció és stílus volt az, amit meg akartak valósítani, ebbe nem is illeszkedett volna az általam említett jelenet mágiája. Igazából azt tudom mondani, attól, hogy most elkészült ez az adaptáció én nem érzem azt, hogy később ne lehetne ennek újabb filmes feldolgoása. Ez csak azon múlik, hogy lesz-e olyan alkotó, akit továbbra is izgat az, hogy ebből filmet készítsen, akár egy másfajta filmet. Ahány rendező, annyiféleképpen lehetne megoldani ezt.

F. Gy.: *Ha van időd, most is szívesen nézel filmeket. Mi az, amit nagyon vársz mostanában, hogy végre megnézhesd?*

D. Gy.: Enyedi Ildikó filmjére nagyon kíváncsi vagyok, sajnos még nem tudtam megnézni. Én nagy Enyedi-rajongó vagyok, és persze végtelenül elfogult is a filmjeivel kapcsolatban, mert nekem mindegyik annyira egyedi élményt jelentett, és biztos vagyok benne, hogy az új filmje is ilyen hatással lesz, úgy hogy nagyon várom az alkalmat, hogy láthassam. Nagyon örültem annak is, hogy díjat nyert Berlinben, de méginkább annak, hogy ennyi idő után ismét készített filmet.

F. Gy.: *Köszönöm az interjút!*

(Készült 2017.03.08.)

JONATHAN PRYCE

AGYNESS DEYN

FIONA SHAW

ÓLAFUR DARRI ÓLAFSSON

ROSS PARTRIDGE

LORENZO ALLCHURCH

GRETA SCACCHI

FORTISSIMO FILMS PRESENTS "THE WHITE KING" AN OIFFY PRODUCTION
BASED ON THE BOOK BY GYÖRGY DRAGOMÁN ADAPTED BY ALEX HELFRECHT
DIRECTOR OF PHOTOGRAPHY RENÉ RICHTER PRODUCED BY PHILIP MUNGER AND TEUN HILTE
PRODUCTION DESIGNER RICHARD BULLOCK COSTUME DESIGNER SHARON LONG
ORIGINAL SCORE BY JOANNA BRUZDOWICZ FILM EDITOR PETER R. ADAM
WRITTEN AND DIRECTED BY ALEX HELFRECHT + JÖRG TITTEL

Oiffy FORTISSIMOFILMS WWW.THEWHITEKING.FILM